

Bilag til aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse – Danmarkskort

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti.

18. februar 2025

1 Ambitioner for et kommende uddannelses- og institutionslandskab

Det er en vigtig prioritet for aftalepartierne, at der er gode uddannelsesmuligheder i hele landet for alle unge. I et fremtidigt uddannelses- og institutionslandskab skal både stx og epX så vidt muligt have samme brede geografiske tilgængelighed, som stx har i dag.

Når ungdomsårgangenes størrelse falder de kommende år, er et realistisk scenarie, særligt i landområderne, at stx vil være den eneste tilgængelige ungdomsuddannelse i en række danske uddannelsesbyer. Og selv stx vil komme under pres i de mindste byer. Ved at samlokalisere epX med stx visse steder skabes der et bæredygtigt elevgrundlag med en bred geografisk dækning af begge uddannelser, herunder opretholdelse af den nuværende geografiske dækning af stx. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte finansiering til at understøtte små uddannelsesinstitutioner med udbud af stx og/eller epX i nogle af de mindre byer. Den ekstra økonomi dækker både over varige tilskud, der skal understøtte unges uddannelsesmuligheder uden for de største byer, samt et større milliardbeløb på 3,1 milliarder kroner samlet set over årene 2028-2031 der blandt andet skal finansiere etablering af de rette fysiske rammer om den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse (epX) i hele landet.

Kort 1 viser de 87 byområder, der i dag har en ungdomsuddannelsesinstitution eller -afdeling, ekskl. landbrugsskoler og private gymnasier. Byen Storkøbenhavn indeholder i denne opgørelse en række byer i Københavns omegnskommuner. Ambitionen er, at alle byområder skal have udbud af både stx og epX i det nye ungdomsuddannelsessystem. Undtaget er Marstal og Ishøj, som hverken i dag eller fremover forventes at udbyde stx.

Kort 1. Ambitioner for et kommende uddannelses- og institutions-landskab med stx og epX

Anm. Opgørelsen tager udgangspunkt i de 87 byer, der i dag har et ungdomsuddannelses-udbud (stx, hhx, htx, gf1 eller hf med elever under 19 år). Institutioner eller afdelinger med en afstand, der er mindre end 5 km, er i udgangspunktet angivet til at være placeret i samme by. Ved en afstand på over 5 km (fra nærmeste institution/afdeling) er institutionerne/afdelingerne angivet til at være placeret i forskellige byer. Byen Storkøbenhavn indeholder i denne opgørelse en række udbud i Københavns omegnskommuner. Ligeledes indeholder Fjerritslev et mindre udbud i Brovst, og Fredericia indeholder et mindre udbud i Er-ritsø. I Asnæs er Campus Odsherred blevet oprettet, herunder med en afdeling i Fårevejle. Marstal og Ishøj forudsættes alene at have udbud af epX i det nye ungdomsuddannelsessystem. Kortet inkluderer ikke landbrugsskoler og private gymnasier.
Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Der tages forbehold for, at kort 1 beror på en række skøn og overordnede betragtninger. Blandt andet er en række byer vest for København medtaget under byområdet "Storkøbenhavn". Dette gælder eksempelvis Rødovre, Brøndby og Hvidovre. Omvendt er en række byer nord for København, med kort afstand mellem gymnasier og et muligt mindre elevgrundlag til epX, præsenteret på kortet som selvstændige byområder med både stx og epX. Dette gælder eksempelvis Virum og Nærum. Dertil kommer, at landbrugsskoler og private gymnasier, som også vil få mulighed for at udbyde epX, ikke indgår. Tilsvarende kan udbud af lokale forhold andre steder i landet have betydning for, om der er grundlag for epX-udbud i byområdet.

Til brug for det videre arbejde efter en aftale, herunder med opstilling af kriterierne for udbudsplacering af epx, kan der derfor ske en konsolidering af opgørelsen af byområder, som i forskellige egne af Danmark kan trække i forskellige retninger fsva. opgørelsen af antal byområder med epx.

Partierne er enige om, at aftalen ikke rummer stillingtagen til konkret placering af kommende epx-udbud. Aftalepartierne skal efter aftalen drøfte kriterierne for udbudsplacering. Den konkrete placering af udbud på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet fastlægges af børne- og undervisningsministeren efter disse kriterier.